

Finansministeriet

mln@fm.dk

fra@fm.dk

LO-sagsnr. 10-145
FTF-sagsnr.
Vores ref. MAB/sea
Deres ref.

Den 11. marts 2016

Hørings svar til udkast til Danmarks Nationale Reformprogram 2016

Generelle bemærkninger

LO og FTF har den 26. februar modtaget et udkast til Det Nationale Reformprogram 2016 (NRP) i høring med frist den 14. marts 2016. LO og FTF skal indledningsvis beklage, at både kapitel 2 om den økonomiske ramme og kapitel 3.1 om finanspolitik og offentlige finanser udestår i høringsversionen af NRP. Da begge dele er væsentlige forudsætninger for de reformer og tiltag, som beskrives i resten af udkastet, er det beklageligt, at det er ikke muligt at afgive hørings svar vedrørende disse dele af NRP.

Ad. Indledningen, side 1

Af indledningen i udkastet til NRP fremgår, at regeringen planlægger at stramme finanspolitikken. LO og FTF mener ikke, at dette er hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt, hvor der stor risiko for, at væksten også skuffer i 2016. Der er brug for at holde hånden under den indenlandske efterspørgsel. Opsvinget i Europa og i resten af verden er forsat usikkert, og store institutioner såsom Kommissionen og IMF har nedjusteret deres skøn for den økonomiske vækst.

Ad. 4.1 Det nationale mål for beskæftigelse, side 10-15

Øverst s. 10 i udkastet fremhæves beskæftigelsesudviklingen i den private sektor på 82.000 personer i perioden 2012 til 2015. Beskæftigelsesstigningen er kompenseret ved yderligere tilførsel af arbejdskraft fra udlandet i perioden 2012 til 2015 med 40.000 – 49.000 udenlandske borger, der har fået bopæl i Danmark. LO og FTF vil i den forbindelse foreslå, at der i NRP suppleres med oplysninger om beskæftigelsen i den offentlige sektor, som er faldet med knap 6.000 personer i samme periode.” Det vil også harmonere med de beskæftigelsesfrekvenser, der vises på s. 11, hvor den offentlige beskæftigelse er inkluderet.

De hurtige opadgående konjunkturtryk i den private sektor fra 2012 skyldes, at arbejdsgiverne er risikovillige og tør ansætte arbejdskraft, fordi det er relativt nemt at afvikle den, hvis der kommer dårligere tider med konjunkturedgang. Flexicurity har atter vist sin styrke.

I beskrivelsen af kontanthjælpsreformen s. 11 står bl.a., at reformen tager særlige hensyn til enlige forsørgere. LO og FTF mener ikke, at dette er en retvisende formulering, når en enlig forsørger til to børn eksempelvis oplever et fald i det månedlige rådighedsbeløb på ca. 2.500 kr. Der står desuden, at personer, der ikke kan arbejde, fastholder den fulde kontanthjælp. Det er dog kun en lille gruppe, der er undtaget fra kontanthjælpsloftet, og der er mange personer, der ikke kan forventes at være i stand til at arbejde, som ikke vil være omfattet af undtagelserne fra kontanthjælpsloftet. Derfor bør formuleringerne i NRP justeres. Der står endvidere i beskrivelsen af kontanthjælpsloftet, at selve kontanthjælpen og de børnerelaterede ydelser ikke reduceres, men at det alene er boligstøtten og særlig støtte, der reduceres. Boligydelsen er i sig selv en børnerelateret ydelse, da den beregnes ud fra bl.a. antallet af børn i husstanden. Formuleringen i NRP bør præciseres, da den p.t. giver indtryk af, at børnene går fri af kontanthjælpsloftet. Dette er langt fra tilfældet, da det især er forsørgere, som rammes af loftet.

Indførelse af kontakthjælpsloft og den lave integrationsydelse løser ikke arbejdskraftudfordringen overhovedet. Det fører blot til at borgere langt fra arbejdsmarkedet modtager en lavere overførelsesindkomst og gøres fattigere. Udbuddet af arbejdskraft forbedres ikke væsentligt kvantitativt (for kontanthjælpsloftet kun 700 årspersoner) og slet ikke kvalitativt eller kompetencemæssigt. LO og FTF mener desuden, at man bør supplere beskrivelsen af effekten på den strukturelle beskæftigelse med en oplysning om, at aftalepartierne i begge aftaler har forpligtet sig til, at størstedelen af provenuet øremærkes som finansieringselement til at sænke skatten på arbejde i jobreformens fase II.

Generelt støtter LO og FTF ikke, at en kommende skattereform finansieres gennem besparelser i den offentlige velfærd. Hvis regeringen ønsker at gennemføre en skattereform, skal det ske gennem en skatteomlægning og ikke ved forringelser af den offentlige velfærd. Det er vigtigt, at de progressive elementer i skattesystemet bevares. Der har i de seneste skattereformer været fokus på at hæve topskattegrænsen, hvilket medfører, at det kun vil være ca. 15 pct. af de beskæftigede mellem 18 og 64, der betaler topskat, når reformerne er fuldt indfaset.

LO og FTF ser frem til, at den ny dagpengereform giver bedre muligheder for at ledige hurtigere opnår mere beskæftigelse, og at færre opbruger deres dagpengerefter 2 år.

Den ny refusionsreform skal give kommunerne incitament til at borgere på offentlig forsørgelse kommer hurtigere i beskæftigelse og i selvforsørgelse. Reformen og dens konsekvenser skal følges meget tæt. LO og FTF vil være meget opmærksomme på, om reformen også kan bevirke, at borgere presses ud af offentlig forsørgelse i strid med retsgrundlaget.

Ad. 4.2 Det nationale mål for forskning og udvikling, side 15

Forskning bidrager til vækst i erhvervslivet såvel som til at løse andre samfundsudfordringer, hvorfor det naturligtvis er positivt, at dansk forskning har et højt internationalt niveau. Det nævnes dog ikke i NRP, at regeringen også har gennemført omfattende besparelser på forskning og uddannelse, hvilket må forventes at mindske videnudvikling, innovation og vækst og herunder også virksomhedernes investeringslyst i forskning i Danmark – og dermed også oprettelsen af nye arbejdspladser.

Fokus i NRP er i høj grad den virksomhedsrettede forskning. Den forskning, som retter sig mod offentlige virksomheder inden for sundhedsvæsenet, undervisning eller det sociale område, er også vigtig. LO og FTF opfordrer til, at denne forsknings betydning også får fokus, da den bidrager til kvalitet og effektivitet i den offentlige opgavevaretagelse. Man kunne med fordel også omtale den medarbejderdrevne innovation, da knap en tredjedel af de innovative virksomheder angiver, at de har udført eller købt forskning og udvikling, mens de resterende to tredjedele af de innovative virksomheder baserer sig på andet end forskning og udvikling, oftest medarbejderdreven innovation, jf. regeringens Redegørelse om Vækst og Konkurrenceevne 2016, figur 10.4 og 10.5. Der er ligeledes et stort potentiale for medarbejderdreven innovation i den offentlige sektor. NRP kunne med fordel også beskrive Danmarks relativt lave innovationsinvesteringer i forhold til andre OECD-lande, jf. vækst og konkurrenceredegørelsens figur 10.6.

Ad. 4.4 Det nationale mål for uddannelse, side 24

Med finanslov 2016 gennemføres de første af en række besparelser på uddannelsesområdet, der i 2019 i alt vil udgøre 8 pct. Det er en meget voldsom besparelse, der ikke vil kunne udgå at forringe kvalitet og relevans i uddannelserne. Der er tværtimod et stærkt behov for at øge uddannelsesindsatsen og se den som en investering, der kan fremme økonomisk vækst og kvalitet i velfærden.

Ad. Bedre voksen- og efteruddannelse, side 26

LO og FTF mener, at det bør fremgå af NRP, at der er foretaget en nedprioritering af den offentligt finansierede efter- og videreuddannelsesindsats for personer med en videregående uddannelse. Fra 1. februar 2014 er personer med uddannelse på bachelorniveau afskåret fra at søge Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) og fra 1.7.2016 er det ikke længere muligt for voksne med en erhvervsakademiuddannelse at opnå SVU. Personer med ungdomsuddannelse som højeste uddannelse kan fortsat oppebære SVU, men satsen reduceres fra samme tidspunkt fra de nuværende 80 pct. af dagpengesatsen til 60 pct. Samtidig forventes besparelser inden for den offentlige sektor yderligere at begrænse mulighederne for deltagelse i efter- og videreuddannelse.

Den samlede effekt af omlægningerne og besparelserne vil være en drastisk faldende aktivitet i en situation, hvor behovet for efter- og videreuddannelse – også for ansatte med videregående uddannelse såvel på det private som offentlige arbejdsmarked – er stigende. Ny teknologi, nye innovative produktionsmetoder eller strukturelle forandringer i arbejdsfelterne skal understøttes af efter- og videreuddannelse, hvis det fulde

potentiale skal kunne udnyttes til at sikre øget vækst og kvalitet i velfærdsydelserne. I stedet for at svække den offentligt finansierede efter- og videreuddannelsesindsats skal den tværtimod styrkes.

Ad. 4.5 Det nationale mål for social inklusion, side 28

LO og FTF savner en omtale af, at regeringen har valgt at afskaffe fattigdomsgrænsen. Dermed har man også fjernet muligheden for at måle, hvordan den førte politik påvirker fattigdommen i Danmark, hvilket er kritisabelt. Og i det mindste bør det omtales i NRP, da det kan påvirke indfrielsen af det nationale mål for social inklusion.

Nederst s. 30 nævnes en række af de senere års reformer, hvorefter det øverst s. 31 angives, at disse reformer tager udstrakte sociale hensyn. LO og FTF er ikke enige i denne betragtning. Fx vil både reformerne om kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen have en stærk social slagside idet de borgere, der i forvejen har mindst, reduceres i deres ydelser. Vi mener derfor, at formuleringen i NRP er misvisende.

Med venlig hilsen

Lizette Risgaard, LO

Bente Sorgenfrey, FTF